

### Nr 3.

Ankom till riksdagens kansli den 18 februari 1935 kl. 2 e. m.

*Utlåtande angående regleringen för budgetåret 1935/1936 av utgifterna under riksstatens tredje huvudtitel, innefattande anslagen till utrikesdepartementet.*

(1:a avd.)

## A. Utrikesdepartementet.

1:o) **Avlöningar.** I den till riksdagen avlåtna, den 4 januari 1935 dagtecknade propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1935/1936 har Kungl. Maj:t under återopande av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för samma dag i avseende å tredje huvudtiteln, innefattande anslagen till utrikesdepartementet, föreslagit riksdagen (punkt 1, sid. 1—5) att

dels godkänna följande personalförteckning för utrikesdepartementet:

### Personalförteckning.

Befattning.

Lönegrad.

#### Tjänstemän å ordinarie stat:

#### A. Diplomatisk eller konsulär personal.

1 sändebud såsom kabinetssekreterare .....	A	3
4 utrikesråd såsom avdelningschefer .....	A	2
7 byråchefer .....	B	30
7 förste sekreterare .....	B	26
6 andre sekreterare .....	B	21
3 förste kanslister eller kanslister .....	}	B 16
		eller B 12.

#### B. Övrig personal.

1 kansliråd och chef för arkivet .....	B	30
1 kamrerare .....	B	26
1 förste arkivarie .....	B	24
1 andre arkivarie .....	B	21
1 revisor .....	B	21
6 kansliskrivare .....	B	11
9 kanslibiträden .....	B	7
1 förste expeditionsvakt .....	B	7
9 expeditionsvakter .....	B	5.

## Tjänstemän å övergångsstat:

## A. Diplomatisk eller konsulär personal.

1 legationsråd .....	B 30
1 förste legationssekreterare .....	B 26
1 byråsekreterare .....	B 21.

## B. Övrig personal.

1 förste arkivarie .....	B 24.;
--------------------------	--------

*dels* godkänna följande avlöningsstat för utrikesdepartementet, att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1935/1936:

## Avlöningsstat.

1. Avlöning till departementschefen, ministern för utrikes ärendena.....	kronor	30,000
2. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i> ..	»	410,100
3. Avlöningar till tjänstemän å övergångsstat, <i>förslagsvis</i> ..	»	37,400
4. Arvode bestämt av Kungl. Maj:t, till speciellt sakkunnig i folkrätt.....	»	8,000
5. Avlöningar till icke-ordinarie personal m. m.:		
a. Grundavlöningar m. m. ....	kronor	71,200
b. Avlöningsförhöjningar m: m., <i>förslagsvis</i> .....	»	3,100
		74,300
6. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> .....	»	29,000
		<hr/>
	Summa kronor	588,800.;

*dels* ock till Utrikesdepartementet: Avlöningar för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 588,800 kronor.

Vid beräkandet av departementets avlöningsanslag har Kungl. Maj:t icke föreslagit andra ändringar än sådana, som betingas av den beslutade omläggningen av riksstatens uppställning.

*Utskottet.* Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna ovanstående personalförteckning för utrikesdepartementet;

b) godkänna följande avlöningsstat för utrikesdepartementet, att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1935/1936:

## Avlöningsstat.

1. Avlöning till departementschefen, ministern för utrikes ärendena . . . . .	kronor	30,000
2. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i> . . . . .	»	410,100
3. Avlöningar till tjänstemän å övergångsstat, <i>förslagsvis</i> . . . . .	»	37,400
4. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t, till speciellt sakkunnig i folkrätt . . . . .	»	8,000
5. Avlöningar till icke-ordinarie personal m. m.:		
a. Grundavlöningar		
m. m. . . . .	kronor	71,200
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i> . . . . .	»	3,100
6. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> . . . . .	»	29,000
		Summa kronor 588,800.;

c) till *Utrikesdepartementet*: *Avlöningar* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 588,800 kronor.

2:o) **Omkostnader.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2, sid. 5 och 6) att till *Utrikesdepartementet*: *Omkostnader* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 220,000 kronor.

Omkostnaderna för utrikesdepartementet hava hittills bestritts från vissa, delvis för departementet och Sveriges representation i utlandet gemensamt avsedda anslag, vilka varit uppförda under tredje huvudtitelns avdelning D. Diverse, nämligen förslagsanslagen till rese- och traktamentspenningar samt till flyttningssättning, reservationsanslaget till skrivmaterialier, expenser m. m., förslagsanslaget till telegram- och telefonkostnader, förslagsanslaget till uppvärmning, belysning m. m. samt förslagsanslaget till tryckningskostnader. Enligt grunderna för den beslutade omläggningen av riksstatens utgiftssida skola medel för samtliga hithörande utgifter för departementet anvisas å ett för ändamålet uppfört riksstatsanslag av förslagsanslags natur.

Förevarande anslag har för nästkommande budgetår beräknats enligt följande uppställning:

Rese- och flyttningssättningar, förslagsvis . . . . .	kronor	25,000
Expenser, förslagsvis . . . . .	»	172,000
Publikationstryck, förslagsvis . . . . .	»	23,000
		Summa kronor 220,000.

*Utskottet.* Mot beräkningen av departementets omkostnadsanslag har utskottet icke funnit anledning till erinran.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Utrikesdepartementet: Omkostnader* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 220,000 kronor.

## B. Sveriges representation i utlandet.

3:o) **Avlöningar vid beskickningar och konsulat. Personal å ordinarie och å extra stat m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3, sid. 7—20) att

*dels* godkänna följande förteckning över personal å ordinarie och å extra stat vid beskickningar och konsulat:

### Personalförteckning.

Befattning.	Lönegrad.
<i>Tjänstemän å ordinarie stat:</i>	
11 sändebud.....	A 3
12 sändebud.....	A 2
8 generalkonsuler.....	A 2
5 legationsråd.....	B 30
3 handelsråd.....	B 30
7 konsuler.....	B 30
4 förste legationssekreterare.....	B 26
9 vicekonsuler.....	B 26
3 andre legationssekreterare.....	B 21
4 andre vicekonsuler.....	B 21
19 förste kanslistar eller kanslistar.....	{ B 16 eller B 12.;

### *Tjänstemän å extra stat:*

1 sändebud.....	A 2
1 legationsråd.....	B 30
2 förste legationssekreterare.....	B 26
1 andre legationssekreterare.....	B 21.;

*dels* godkänna följande avlöningsstat för beskickningar och konsulat: personal å ordinarie och å extra stat m. m., att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1935/1936:

## Avlöningsstat:

	Kronor	
1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i> .....	930,600	
2. Avlöningar till tjänstemän å extra stat, <i>förslagsvis</i> .....	51,100	
3. Avlöning till en kanslist, <i>förslagsvis</i> .....	5,500	
4. Expektansarvoden, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> .....	75,000	
5. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:		
a. Ortstillägg:	Kronor	Kronor
Ortstillägg åt personal å ordinarie stat. . .	815,200	
Tillägg till ortstillägg åt vissa kanslister å ordinarie stat. . . . .	6,000	
Ortstillägg åt personal å extra stat. . . . .	68,700	
Tillägg till ortstillägg åt kanslisten i Lima	1,000	
Extra ortstillägg åt personal å ordinarie och å extra stat. . . . .	300,000	1,190,900
b. Ersättning till vissa beskicknings- och konsulatchefer för uppvärmning och belysning av vederbörande beskicknings- respektive konsulathus .....	40,900	1,231,800
	Summa kronor 2,294,000;	

*dels ock* till Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Personal å ordinarie och å extra stat m. m. för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 2,294,000 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts förslag har utskottet till behandling förehåft

*dels* en inom första kammaren av herr *Lindhagen* väckt motion (nr 228), vari hemstälts, att riksdagen ville uttala sig för, att den svenske legationssekreteraren i Riga bör förflyttas till Kovno i Litauen med lämplig fullmakt att där permanent representera svenska regeringen, ävensom under årets tredje huvudtitel uppföra ett erforderligt anslag för ändamålet, eller, om detta ej kan omedelbart bifallas, hos regeringen begära förslag till sakens ordnande på ovan angivet eller annat sätt,

*dels ock* en inom andra kammaren av herr *Nylander* väckt motion (nr 254), vari hemstälts, att riksdagen måtte

a) besluta upprättandet från och med den 1 juli 1935 av en befattning i lönegraden B 30, vars innehavare skulle placeras i Kaunas för att under sändebudets vistelse å annan ort tjänstgöra såsom t. f. chargé d'affaires därstädes, ävensom anvisa erforderliga medel för befattningens upprätthållande;

b) besluta upprättandet från och med den 1 juli 1935 av en befattning i lönegraden B 30, vars innehavare skulle placeras i Athén för att under sändebudets vistelse å annan ort tjänstgöra såsom t. f. chargé d'affaires därstädes, ävensom anvisa erforderliga medel för befattningens upprätthållande;

c) i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att utredning måtte verkställas rörande den lämpligaste organisationen av vår representation i Persien, Irak, Syrien och Palestina, Egypten, Abessinien samt Afganistan, ävensom att förslag i ämnet måtte föreläggas nästa års riksdag.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sina framställningar, får utskottet hänvisa till motionerna.

Sändebudsbefattningarna i Prag och Bukarest, vilka upprättats under åren 1921 respektive 1922 och sedan dess varit uppförda å extra stat, hava varit vakanssatta under budgetåren 1933/1934 och 1934/1935. Under nämnda tid har beskickningen i Prag föreståtts av ett legationsråd som t. f. chargé d'affaires, under det att representationen i Bukarest vidmakthållits genom ackreditering därstädes av sändebudet i Warszawa. Då behovet av representation i Tjeckoslovakien och Rumänien kan antagas komma att bli bestående, har departementschefen nu föreslagit återupprättande av sändebudsbefattningarna i nämnda båda länder och förordat, att befattningarna skulle ingå i den ordinarie staten för beskickningar och konsulat såsom befattningar i lönegraden A 2, med vardera ett ordinarie ortstillägg av 15,800 kronor. Kostnaderna för genomförande av de föreslagna åtgärderna skulle för beskickningens i Prag vidkommande uppgå till sammanlagt 10,265 kronor. För sändebudsposten i Bukarest skulle kostnadsökningen bli tillhoppa 30,326 kronor.

Sedan början av år 1934 är det vid beskickningen i Moskva anställda legationsrådet placerat i Teheran för att i egenskap av t. f. chargé d'affaires upprätthålla en mera permanent representation därstädes. Då det för nämnda legationsråd enligt stat anvisade ortstillägget, 6,600 kronor, är avpassat efter levnadskostnaderna i Moskva, har han med tillämpning av gällande bestämmelser medgivits rätt att under vistelsen i Teheran uppbära traktamente med 25 kronor för dygn. Då nämnde befattningshavares placering i Teheran torde komma att bli av stadigvarande natur, har det synts departementschefen lämpligt, att anordningar med utbetalandet av traktamente upphörde och att i stället legationsrådets ortstillägg reglerades till ett mot levnadskostnaderna i Teheran och hans mera självständiga ställning därstädes avpassat belopp. Departementschefen har därför föreslagit, att det för närvarande i staten upptagna ortstillägget måtte för den tid, legationsrådet har sin verksamhet förlagd till Teheran, utgå med ett till  $(6,600 + 365 \times 25 =)$  15,700 kronor förhöjt belopp.

Med erinran om att ortstilläggen för kanslisterna vid beskickningarna i vissa utomeuropeiska länder nu höjas med 1,000 kronor, om kanslisten äger tillräcklig kännedom om landets språk, har departementschefen föreslagit, att enahanda förmån bör beviljas kanslisterna i Moskva och Warszawa.

Med hänsyn till att den i Brittiska Ostindien pågående utvecklingen torde komma att öppna möjligheter för ytterligare utvidgning av våra handelsförbindelser med detta land, har föreslagits, att det å extra stat uppförda generalkonsulatet i Calcutta, som upprättades jämlikt beslut av 1919 års riksdag, måtte med ingången av nästa budgetår överföras till ordinarie stat. Åtgärden i

fråga skulle icke föranleda annan kostnadsökning än den, som föranledes av vederbörlig omräkning utav det för kanslistens lön avsedda beloppet, nämligen (5,907—5,547 ==) 360 kronor.

Legationssekreteraren å extra stat vid beskickningen i Warszawa åtnjuter för närvarande ett ortstillägg av 2,000 kronor. Då detsamma med hänsyn till levnadsomkostnaderna därstädes visat sig vara otillräckligt, har departementschefen föreslagit, att tillägget i fråga höjes till skäligen ansedda 3,800 kronor eller alltså med 1,800 kronor.

Därest ett förslag till ordnande av lokalfrågan för beskickningen i Warszawa, som är avsett att framläggas vid föredragningen av en blivande proposition om inrättande av en statens allmänna fastighetsfond, vinner Kungl. Maj:ts och riksdagens bifall, har föreslagits, att det till sändebudet därstädes nu utgående extra ortstillägget å 4,000 kronor skulle bortfalla. Under angivna förutsättning har det i form av extra anslag av 304,000 kronor anvisade beloppet till extra ortstillägg åt personal å ordinarie och å extra stat i utrikesrepresentationen ansetts kunna i motsvarande mån sänkas.

Såsom gottgörelse till sändebudet i Ankara för uppvärmning och belysning av beskickningshuset därstädes har departementschefen beräknat ett belopp av 2,700 kronor.

Departementschefen har vidare erinrat om att styrelsen för Sveriges allmänna exportförening i två särskilda, den 25 sistlidne september dagtecknade skrivelser väckt förslag om stadigvarande placering, dels i Litauen, dels i Grekland, av diplomatiska tjänstemän, vilka såsom chargés d'affaires i de därstädes ackrediterade men på andra orter stationerade sändebudens frånvaro skulle sörja för att våra kommersiella intressen i sagda länder ständigt kunde påräkna det stöd och i förekommande fall de omedelbara ingripanden, varav under nuvarande förhållanden mer än någonsin behov föreläge. Departementschefen har framhållit, att han tillfullo behjärtade nödvändigheten av att under nu rådande, mer än vanligt prövande förhållanden sörja för vidmakthållandet av utrikesförvaltningens effektivitet, vilket framginge därav, att han trots de statsfinansiella svårigheterna ansett sig böra föreslå återbesättande av sändebudsposterna i Prag och Bukarest. Emellertid kunde departementschefen ej undgå att finna, att saken ställde sig i viss mån annorlunda, när det gällde skapande av helt nya befattningar, och ehuru han beaktade fördelarna av en mera permanent representation särskilt i Litauen — varest frånsatt de kommersiella även politiska och kulturella synpunkter gjorde en dylik representation önskvärd — men även i Grekland, ansåge departementschefen sig likväl med hänsyn till det budgetära läget icke kunna för det närvarande tillstyrka genomförandet av de i sådant syfte framställda förslagen.

Vad först beträffar det i motionen II:254 framställda yrkandet om förstärkning av vår diplomatiska representation i Litauen och Grekland, vilket yrkande i fråga om förstnämnda land i sak sammanfaller med det i motionen I:228 gjorda, vill utskottet erinra, att, såsom ovan av statsverkspropositionen framgår, departementschefen uttalat, att han beaktat fördelarna av en mera

*Utskottet.*

permanent representation särskilt i Litauen — varest fråsett de kommersiella även politiska och kulturella synpunkter gjorde en dylik representation önskvärd — men även i Grekland. Dock hade departementschefen med hänsyn till det budgetära läget ansett sig icke kunna för närvarande framlägga förslag härom. Även utskottet finner med hänsyn till handelspolitiska och andra intressen, som Sverige har att tillvarata i nämnda länder, de motionsvis gjorda framställningarna, särskilt i vad representationen i Litauen angår, vara beaktansvärda.

Den i ovannämnda motion II: 254 jämväl behandlade frågan om ordnandet av vår diplomatiska representation i Persien, Irak, Syrien, Palestina, Egypten, Abessinien och Afganistan anser utskottet även vara förtjänt av beaktande. En betydelsefull utveckling torde vara att emotse i dessa länder, vilka under senare år visat sig alltmer tillgängliga för svensk företagsamhet, och möjligheter synas alltså föreligga att här skapa nya marknader för avsättning av svenska produkter.

Då utskottet emellertid anser sig kunna utgå från, att Kungl. Maj:t kommer att hava sin uppmärksamhet riktad på ovan berörda spörsmål och göra de framställningar, som omständigheterna och tidsläget kräva, har utskottet icke funnit sig nu böra i anledning av de motionsvis gjorda förslagen vidtaga eller påkalla några särskilda åtgärder.

De av herrar Lindhagen och Nylander väckta motionerna torde få anses besvarade genom vad utskottet sålunda anfört.

Vad Kungl. Maj:t under denna punkt föreslagit har icke givit utskottet anledning till erinran. Dock har utskottet med hänsyn till den godkända förändringen i fråga om avlöningsstaternas uppställning vidtagit en jämkning beträffande redovisningen av avlöningen för kanslistbefattningen i Lima.

Utskottet hemställer alltså,

I. att riksdagen må

a) godkänna ovanstående förteckning över personal å ordinarie och å extra stat vid beskickningar och konsulat;

b) godkänna följande avlöningsstat för beskickningar och konsulat: personal å ordinarie och å extra stat m. m., att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1935/1936:

**Avlöningsstat:**

	Kronor
1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i> .....	930,600
2. Avlöningar till tjänstemän å extra stat, <i>förslagsvis</i> .....	51,100
3. Expektansarvoden, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> .....	75,000

	Kronor
4. Avlöning till en e. o. kanslist, <i>förslagsvis</i> . . . . .	5,500
5. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:	
a. Ortstillägg:	Kronor
Ortstillägg åt personal å ordinarie stat . . . . .	815,200
Tillägg till ortstillägg åt vissa kanslister å ordinarie stat . . . . .	6,000
Ortstillägg åt icke-ordinarie tjänstemän . . . . .	68,700
Tillägg till ortstillägg åt en e. o. kanslist . . . . .	1,000
Extra ortstillägg åt ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän . . . . .	300,000
	1,190,900
b. Ersättning till vissa beskicknings- och konsulatchefer för uppvärmning och belysning av vederbörande beskicknings- respektive konsulat-hus . . . . .	40,900
	1,231,800
	Summa kronor 2,294,000;

c) till *Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Personal å ordinarie och å extra stat m. m.* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 2,294,000 kronor;

II. att herr Lindhagens förevarande motion (I:228) må anses besvarad genom vad utskottet ovan anfört;

III. att herr Nylanders förevarande motion (II:254) må anses besvarad genom vad utskottet ovan anfört.

4:o) **Attachéer. Handelsattachéer.** Med tillstyrkande av Kungl Maj:ts förslag (punkterna 4 och 5, sid. 20 och 21) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1935/1936, i anslutning till vad som för innevarande budgetår ägt rum, anvisa

a) till *Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Attachéer* ett reservationsanslag av 95,000 kronor;

b) till *Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Handelsattachéer* ett reservationsanslag av 36,500 kronor.

5:o) **Pressattachéer.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande anslag till pressattachéer (punkt 6) avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande; vilket härmed

anmäles.

6:o) **Skrivbiträden m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 7 och 8, sid. 22 och 23) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1935/1936 anvisa

a) till *Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Skrivbiträden* ett reservationsanslag av 380,000 kronor;

b) till *Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Extra biträden och vaktbetjänte* ett reservationsanslag av 90,000 kronor.

7:o) **Kontorskostnadsersättningar åt lönade konsulter m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 9—13, sid. 23 och 24) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1935/1936 anvisa

a) i likhet med vad som för innevarande budgetår ägt rum, till *Kontorskostnadsersättningar åt lönade konsulter* ett reservationsanslag av 98,000 kronor.

b) i likhet med vad som för innevarande budgetår ägt rum, till *Ersättningar åt olönade konsulter* ett förslagsanslag av 120,000 kronor.

c) till *Rese- och flyttningersättningar* ett förslagsanslag av 175,000 kronor.

d) till *Skrivmaterialier m. m. vid beskickningar och konsulat* ett reservationsanslag av 153,000 kronor.

e) till *Övriga omkostnader vid beskickningar och konsulat* ett förslagsanslag av 80,000 kronor.

## C. Internationella byråer m. m.

8:o) **Sveriges andel i kostnaderna för Nationernas förbund.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 14, sid. 25) att för gäldande av Sveriges andel i kostnaderna för Nationernas förbund för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 700,000 kronor.

Vidare har uti en inom andra kammaren av herr *Flyg m. fl.* väckt motion (nr 412) bland annat hemställts, att riksdagen måtte avslå regeringens framställning om ett extra förslagsanslag å 700,000 kronor för gäldande av Sveriges andel i kostnaderna under år 1935 för Nationernas förbund.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sin framställning, får utskottet hänvisa till motionen.

*Utskottet.*

Det motionsvis gjorda yrkandet finner utskottet sig böra avstyrka.

Kungl. Maj:ts förslag har icke föranlett någon erinran från utskottets sida. Utskottet hemställer,

att riksdagen må i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herr Flygs m. fl. motion (II:412), i vad den avser förevarande punkt, för gäldande av *Sveriges andel i kostnaderna för Nationernas förbund* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 700,000 kronor.

9:o) **Sveriges representanters deltagande i Nationernas förbunds delegeradeförsamling.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 15, sid. 25) att till bestridande av kostnaderna för Sveriges representanters deltagande i Nationernas förbunds delegeradeförsamling för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 25,000 kronor.

Vidare har uti ovannämnda inom andra kammaren av herr *Flyg m. fl.* väckta motion (nr 412) bland annat hemställts, att riksdagen måtte avslå regeringens framställning om ett extra förslagsanslag å 25,000 kronor för bestridande av kostnaderna för Sveriges representanters deltagande i Nationernas förbunds delegeradeförsamling.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sin framställning, får utskottet hänvisa till motionen.

Det motionsvis gjorda yrkandet finner utskottet sig böra avstyrka.

*Utskottet.*

Mot Kungl. Maj:ts förslag, som avser anvisande av samma belopp, vilket ställts till förfogande för innevarande budgetår, har utskottet icke funnit anledning till erinran.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herr Flygs m. fl. motion (II:412), i vad den avser förevarande punkt, till bestridande av kostnaderna för *Sveriges representanters deltagande i Nationernas förbunds delegeradeförsamling* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 25,000 kronor.

10:o) **Sveriges deltagande i internationella konferenser m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 16—19, sid. 26—28) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1935/1936, i likhet med vad som för innevarande budgetår ägt rum, anvisa

a) till bestridande av kostnaderna för *Sveriges deltagande i internationella konferenser* ett anslag av 25,000 kronor;

b) till bestridande av Sveriges andel i kostnaderna för *Permanenta skiljedomstolens internationella byrå i Haag* ett förslagsanslag av 6,000 kronor;

c) för gäldande av Sveriges andel i kostnaderna för den *Internationella Oderkommissionen* ett förslagsanslag av 3,000 kronor;

d) såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för *Riksdagens interparlamentariska grupp* ett anslag av 16,000 kronor.

## D. Diverse.

11:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande anslag till ersättning till statens allmänna fastighetsfond (punkt 20) avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande; vilket härmed

anmäles.

12) **Gottgörelse av kostnader för sjöfolk och nödställda svenska undersåtar.** På därom av Kungl. Maj:t gjord framställning (punkt 21, sid. 28 och 29) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Gottgörelse av kostnader för sjöfolk och nödställda svenska undersåtar* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 75,000 kronor.

13:o) **Upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 22, sid. 29—31) får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 35,000 kronor.

14:o) **Upplysningsarbete för freden.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 23, sid. 31) att till upplysningsarbete för freden för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 15,000 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts förslag har utskottet till behandling förehaft *dels* en inom första kammaren av herr *Lindhagen* väckt motion (nr 229), vari hemställts, att riksdagen ville höja anslaget till upplysningsarbete för freden från 15,000 kronor till 50,000 kronor, samt, oavsett det slutligen beviljade beloppets storlek, återgå till det gamla bruket, enligt vilket riksdagen själv bestämde, vad som borde tilldelas varje förening;

*dels ock* en inom andra kammaren av herr *Meyerhöffer m. fl.* väckt motion (nr 38), vari hemställts, att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts förslag att till upplysningsarbete för freden anvisa ett extra anslag av 15,000:— kr.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sina framställningar, får utskottet hänvisa till motionerna.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag anvisade 1934 års riksdag till upplysningsarbete för freden för budgetåret 1934/1935 ett extra anslag av 15,000 kronor eller samma belopp, som av riksdagen beviljades för budgetåret 1933/1934.

Innevarande budgetårs anslag har av Kungl. Maj:t fördelats sålunda, att 1,300 kronor ställts till ministerns för utrikes ärendena förfogande för att

utanordnas såsom stipendier åt studerande vid universiteten samt högskolorna i Stockholm och Göteborg för studier av Nationernas förbunds verksamhet samt att av återstoden av anslaget Informationsbyrån mellanfolkligt samarbete för fred tilldelats 9,000 kronor, Svenska föreningen för Nationernas förbund 1,700 kronor, Svenska sektionen av internationella kvinnoförbundet för fred och frihet 1,500 kronor, Svenska skolornas fredsförening 500 kronor, Sveriges akademiska förening för Nationernas förbund 500 kronor samt Internationella fredsbyrån i Genève 500 kronor.

Från vissa av nämnda organisationer och sammanslutningar hava numera ingått till Konungen ställda framställningar om bidrag av det anslag för nu förevarande ändamål, som av riksdagen må anvisas för budgetåret 1935/1936. Sålunda har Informationsbyrån mellanfolkligt samarbete för fred hemställt om 15,000 kronor, Svenska föreningen för Nationernas förbund om 8,125 kronor 48 öre eller, under viss förutsättning, 7,375 kronor 48 öre, Svenska sektionen av internationella kvinnoförbundet för fred och frihet om 3,000 kronor samt Svenska skolornas fredsförening om 1,000 kronor. I sin ifrågavarande framställning har Svenska föreningen för Nationernas förbund därjämte på anförda skäl anhållit, att Kungl. Maj:t ville i proposition till 1935 års riksdag äska ett till 50,000 kronor förhöjt anslag till upplysningsverksamheten för freden.

Någon ökning i avseende å nu förevarande anslag har departementschefen ej ansett sig böra ifrågasätta för nästkommande budgetår.

Utskottet har icke funnit anledning frångå Kungl. Maj:ts förslag och anser sig följaktligen böra tillstyrka anvisande av ett anslag av 15,000 kronor för budgetåret 1935/1936 till upplysningsarbete för freden.

*Utskottet.*

Beträffande användningen av anslaget torde det böra liksom hittills ankomma på Kungl. Maj:t att fördela de anvisade medlen efter i huvudsak samma grunder, som vunnit tillämpning vid fördelningen av anslaget för budgetåret 1934/1935. Dock vill utskottet som sin mening framhålla, att särskilt sådana sammanslutningar böra erhålla understöd, vilka i vårt land vilja sprida upplysning om fredsarbetets mål och medel eller hava till uppgift att samarbeta med motsvarande organisationer i utlandet.

Av det anförda framgår, att utskottet avstyrker såväl herr Lindhagens motion (I: 229) som den av herr Meyerhöffer m. fl. väckta motionen (II: 38).

Utskottet hemställer,

att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å såväl herr Meyerhöffers m. fl. motion (II: 38) som herr Lindhagens motion (I: 229) må till *Upplysningsarbete för freden* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 15,000 kronor.

15:o) **Motioner angående anslag till svensk-internationella pressbyrån.** Beträffande två inom riksdagen väckta likalydande motioner, I: 7 och II: 21,

angående anslag till svensk-internationella pressbyrån kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket härmed  
anmäles.

16:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga. Extra utgifter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 24 och 25, sid. 32) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1935/1936 anvisa

a) till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga m. m.* ett reservationsanslag av 10,000 kronor;

b) i likhet med vad som för innevarande budgetår ägt rum, till *Extra utgifter* ett reservationsanslag av 35,000 kronor.

17:o) **Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning rörande täckandet av kostnader för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, tillhörande utrikesdepartementet samt beskickningar och konsulat, för budgetåret 1935/1936 (punkt 26) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket härmed  
anmäles.

18:o) **Reglering av vissa kursförluster.** På därom av Kungl. Maj:t gjord framställning (punkt 27, sid. 32 och 33) hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad som för innevarande budgetår ägt rum, till *Reglering av vissa kursförluster* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 750,000 kronor.

Stockholm den 15 februari 1935.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit  
från första kammaren: herrar *Johansson* i Fredrikslund, *Nilsson* i Malmö, *Svensson* i Kompersmåla, *Asplund*, *Gustafsson* i Benestad, *Theelin*, *Patrén*, *Nilsson* i Fredriksfält, *Sandén*, *Lindström*, *Jonsson* i Lycksele och *Rahmn*, samt  
från andra kammaren: herrar *Anderson* i Råstock, *Magnusson* i Skövde, *Strindlund*, *Törnkvist* i Karlskrona, *Hölmgren*, *Eriksson* i Stockholm, *Andersson* i Höör, *Persson* i Falla, *Svensson* i Grönvik, *Norsell*, *Olofsson* i Digernäs och *Isacson*.

### Reservationer

vid *punkt 14:o*) (upplysningsarbete för freden),

1) av herrar *Johansson* i Fredrikslund, *Svensson* i Kompersmåla, *Thelin*, *Rahmn*, *Magnusson* i Skövde, *Holmgren* och *Persson* i Falla, vilka ansett, att utskottets yttrande och förslag bort hava följande lydelse:

»Under uttalande av sin anslutning till de synpunkter, som kommit till uttryck i den av herr Meyerhöffer m. fl. väckta motionen (II:38), anser utskottet sig icke kunna tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag om beviljande av ett anslag av 15,000 kronor för upplysningsarbete för freden. Härav följer, att utskottet jämväl avstyrker den av herr Lindhagen i ämnet väckta motionen.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må med bifall till herr Meyerhöffers m. fl. motion (II:38) avslå såväl Kungl. Maj:ts förslag som herr Lindhagens motion (I:229) rörande anslag till upplysningsarbete för freden.»

2) av herr *Strindlund*.

---